

Tilskuddsordning for særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige flyktninger m.fl. for 2018

1. Innledning

Rundskrivet er utarbeidet av IMDi og er basert på regelverk fastsatt av Justis- og beredskapsdepartementet 19. desember 2017, med grunnlag i Stortingets budsjettvedtak av 18. desember 2017 og Prop. 1 S (2017-2018) kap. 496, post 61.

Tilskuddsordningen forvaltes av IMDi.

2. Mål for ordningen

2.1 Mål

Særskilt tilskudd skal bidra til at enslige mindreårige flyktninger kan bosettes så raskt som mulig i gode bo- og omsorgstilbud tilpasset det enkelte barn og lokale forhold. Tilskuddet skal også bidra til at kommunene kan gi andre grupper barn i målgruppen for ordningen gode bo- og omsorgstilbud.

2.2 Målgruppe

- Målgruppen for særskilt tilskudd er: Enslige mindreårige som har fått innvilget beskyttelse med flyktningstatus(asyl) i Norge, enslige mindreårige som har fått oppholdstillatelse på humanitært grunnlag etter utlendingsloven på grunnlag av søknad om asyl, enslige mindreårige som har fått kollektiv beskyttelse i en massefluktsituasjon, samt enslige mindreårige overføringsflyktninger med innreisetilatelse. Tillatelsen for disse må danne grunnlag for permanent oppholdstillatelse og fornyelse
- Enslige mindreårige flyktninger med begrenset oppholdstillatelse i påvente av dokumentert identitet, jf. utlendingslovens § 38, 5. ledd og utlendingsforskriften § 8-12, fra 2. februar 2017 bosettes etter førstegangs fornyelse og deretter fra mai 2017 etter førstegangs vedtak om opphold
- Utenlandske barn som oppholder seg i Norge uten foreldre eller andre foresatte
- Barn som har kommet med sine foreldre eller andre med foreldreansvar hvor det fattes vedtak om omsorgsovertakelse i asylmottak

Enslige mindreårige er en fellesbetegnelse på alle barn og unge under 18 år som kommer til landet uten foreldre eller andre voksne med foreldreansvar i Norge. Dette inkluderer også enslige mindreårige med følgeperson (enslige mindreårige som kommer til landet i følge med andre voksne som ikke er deres foreldre).

Enslige mindreårige som er gift og enslige mindreårige som har eller skal ha barn, regnes som enslige mindreårige.

3. Tildelingskriterier

3.1 Inngangskriterier

Kommuner som har personer i målgruppen for særskilt tilskudd kan søke om tilskudd.

3.2 Kriterier for utbetaling av tilskudd

Særskilt tilskudd blir utbetalt uavhengig av hvilke behov den enkelte enslige mindreårige måtte ha for oppfølging, tiltak og tilrettelegging i kommunen.

3.2.1 Enslige mindreårige flyktninger

Enslige mindreårige flyktninger utløser det nye tilskuddet først etter at de er bosatt i en kommune.

Særskilt tilskudd utbetales i tillegg til det ordinære integreringstilskuddet for enslige mindreårige flyktninger.

Tilskuddet utbetales selv om personen har fylt 18 år ved bosetting, under forutsetning av at personen ved ankomst til landet var registrert som enslig mindreårig og var under 18 år da oppholdstillatelsen ble innvilget. De utløser også integreringstilskudd År-1 med sats for enslige mindreårige.

Enslige mindreårige overføringsflyktninger som fyller 18 år før ankomst til Norge utløser det særskilte tilskuddet.

3.2.2 Utenlandske barn uten foreldre og andre foresatte

Særskilt tilskudd utbetales ved bosetting av enslige mindreårige utenlandske barn som oppholder seg i Norge uten foreldre eller andre foresatte. I kategorien utenlandske barn inngår:

- Utenlandske barn som blir etterlatt av sine foreldrene i Norge hvor foreldrene oppholder seg på ukjent sted, enten i Norge eller i utlandet
- Utenlandske barn som blir alene etter foreldrenes død
- Barn som er antatt ofre for menneskehandel/har vært utsatt for menneskehandel
- Barn som får opphold, men hvor foreldre ikke får opphold

Ovennevnte kategorier utenlandske barn kan også utløse tilskudd før bosetting dersom de ikke er i målgruppen for tilskudd til vertskommuner.

Kommunene må søke årlig om det særskilte tilskuddet så lenge utenlandske barn uten foreldre og andre foresatte oppholder seg i kommunen, og forholdene som danner grunnlag for å utløse tilskuddet fremdeles er tilstede.

3.2.3 Omsorgsovertakelse av barn i asylmottak

Ved omsorgsovertakelse av barn i asylmottak som oppholder seg i Norge sammen med sine foreldre eller andre med foreldreansvar, vil barnet utløse særskilt tilskudd etter bosetting i en kommune.

Kommunene må søke årlig om det særskilte tilskuddet så lenge barnet oppholder seg i kommunen, og forholdene som danner grunnlag for å utløse tilskuddet fremdeles er tilstede.

3.3 Utbetaling av tilskudd

Tilskuddssatsen for 2018 differensieres med høy sats 1 229 100 kroner for yngre barn til og med det året barnet fyller 16 år, og en lavere sats 769 500 kroner fra og med det året barnet fyller 17 år.

Tilskuddet utbetales til og med året den enslige mindreårige fyller 20 år.

3.3.1 Tilskudd i bosettingsåret

Tilskuddet beregnes fra den måneden den enslige mindreårige blir bosatt. Særskilt tilskudd for enslige mindreårige differensieres etter bosettingsmåned i 2018. Satsenes fordeling etter bosettingsmåned er følgende:

Måned	Høy sats	Lav sats
Januar	1 229 100 kroner	769 500 kroner
Februar	1 126 675 kroner	705 375 kroner
Mars	1 024 250 kroner	641 250 kroner
April	921 825 kroner	577 125 kroner
Mai	819 400 kroner	513 000 kroner
Juni	716 975 kroner	448 875 kroner
Juli	614 550 kroner	384 750 kroner
August	512 125 kroner	320 625 kroner
September	409 700 kroner	256 500 kroner
Oktober	307 275 kroner	192 375 kroner
November	204 850 kroner	128 250 kroner
Desember	102 425 kroner	64 125 kroner

3.3.2 Tilskudd i etterfølgende år

Særskilt tilskudd for enslige mindreårige som ble bosatt i årene før 2018 utbetales med høy sats 1 229 100 kroner og lav sats 769 500 kroner i fire terminer i løpet av 2018. Utbetalingstidspunktene er ultimo mars, ultimo juni, ultimo september og primo desember 2018.

Dersom bosettingskommunen fatter vedtak etter barnevernloven om plassering i et omsorgstiltak i en annen kommune, gjelder reglene i pkt. 3.4 for utbetaling av særskilt tilskudd fra og med året etter bosetting.

Tilskuddet utbetales på grunnlag av samkjøring mellom Datasystem for utlendings- og flyktningssaker (DUF) og Det sentrale folkeregisteret (DSF). DUF viser hvem som er registrert bosatt i det enkelte år, mens DSF gir en oversikt over hvor disse personene er registrert pr. 1.1.2018. En viktig forutsetning for at særskilt tilskudd for en person skal vil utbetalt til riktig kommune, er at det er sendt melding til folkeregisteret om at personen er bosatt i kommunen.

Den kommunen hvor personen er registrert bosatt pr. 1.1.2018 vil få utbetalt særskilt tilskudd for 2018.

DSF benytter både flyttedato og registreringsdato. Det kan derfor forekomme at en person har flyttet i 2017, men at flyttingen først blir registrert i 2018. I slike tilfeller vil fraflyttingskommunen få utbetalt beløpet i terminutbetalingene, siden flyttingen ikke var registrert pr. 1.1.2018. I de tilfellene det er klart at flyttingen skjedde før årsskiftet, skal fraflyttingskommunen overføre hele det særskilte tilskuddet for 2018 til tilflyttingskommunen.

Hvis en person har flyttet til en annen kommune, er hovedregelen at det ikke er nødvendig å melde fra om dette. Når tilflyttingskommunen sender inn korrigeringskrav for vedkommende, vil IMDi opplyse hvilken fraflyttingskommune som har mottatt beløpet. De berørte kommuner er deretter ansvarlig for å foreta et økonomisk oppgjør seg imellom, se pkt. 3.5 «Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting».

3.4 Særskilt tilskudd til annen kommune enn bostedskommune/oppholdskommune

Barneverntjenesten kan i noen tilfeller treffe vedtak om plassering i barneverninstitusjon eller fosterhjem etter barnevernloven i en annen kommune enn der barnet ble bosatt. Dersom en annen kommune enn bostedskommunen har omsorgen og bærer utgiftene knyttet til omsorgstiltaket, vil kommunen som har omsorgsansvaret ha krav på å få hele tilskuddet. Dette gjelder også integreringstilskuddet.

I slike tilfeller må IMDi informeres skriftlig om dette, og automatisk utbetaling av tilskudd til bostedskommunen stoppes. Det skal inngås en skriftlig avtale mellom kommunene hvor det framkommer hvilken kommune som har kostnadene og skal motta tilskuddet. Kommunen som har kostnadene må hvert år søke IMDi om tilskuddet innen utgangen av februar måned, og kopi av avtalen mellom kommunene må legges ved søknaden. Hvis tilskuddene er utbetalt til bostedskommunen, kan kommunen som har omsorgen og kostnadene kreve å få hele tilskuddet overført fra bostedskommunen.

3.5 Deling av tilskudd mellom kommuner ved flytting

Dersom en person som er i målgruppen for tilskudd flytter mellom kommuner i tilskuddsåret, må personen melde fra om flytting til Skattekontoret for at adressen skal oppdateres i Det sentrale Folkeregistret (DSF). Personer er pliktig å melde adresseendring innen åtte dager etter flytting, jf. Folkeregisterloven § 6-1.

Følgende firedelte ordning gjelder for deling av særskilt tilskudd i flytteåret:

Flytting i tiden	Andel av særskilt tilskudd i flytteåret	
	Fraflyttings-kommune	Tilflyttings-kommune
01.01. - 31.03.	1/8	7/8
01.04. - 30.06.	3/8	5/8
01.07. - 30.09.	5/8	3/8
01.10. - 31.12.	7/8	1/8

Unntak fra ovennevnte regel om firedeling: Hvis den enslige mindreårige flytter fra en kommune til en annen i løpet av bosettingsåret, kan tilflyttingskommunen kreve enslig mindreårig tilskudd fra fraflyttingskommunen fra og med måneden etter at flyttingen finner sted.

3.5.1 Tvist om deling av tilskudd ved flytting

Hvis det oppstår tvister om deling av tilskudd mellom kommuner, er det IMDi som avgjør disse. I de tilfellene det er uenighet mellom fraflyttingskommune og tilflyttingskommune om hvilken kommune som er ansvarlig bostedskommune i et tidsrom, er det Fylkesmannen som avgjør dette etter Lov om sosiale tjenester. IMDi vil legge denne avgjørelsen til grunn for deling av tilskuddet.

3.6 Dødsfall, tilbakevending eller reise fra landet av andre grunner

Ved død, tilbakevending til hjemlandet eller reise fra landet av andre grunner, utbetales tilskudd til bosettingskommunen til og med påfølgende termin. Utbetaling av tilskudd stoppes deretter.

3.7 Tilskudd når mor/far ankommer landet

Dersom mor og/eller far ankommer landet, utbetales tilskuddet til og med terminen etter at mor og/eller far bosettes sammen med barnet. Kommuner som mottar særskilt tilskudd plikter å melde fra når mor og/eller far har blitt bosatt sammen med barnet. Utbetaling av tilskuddet stoppes deretter.

4. Kunngjøring

Tilskuddsordningen kunngjøres på IMDis nettside for tilskuddsordninger, og departementets nettside for tilskuddordninger (Hurtigvalg – Tilskudd fra JD).

5. Oppfølging og kontroll

5.1 Krav til søknadens innhold og form

Søknad om særskilt tilskudd må inneholde følgende opplysninger:

- Kommunens navn, kommunenummer og postadresse
- Telefonnummer og e-postadresse til saksbehandler
- Kontonummer for utbetaling av tilskudd
- DUF-nr., navn og fødselsdato for hver person det søkes tilskudd for

Søknaden signeres av kommunen og sendes på papir per post.

Søknadskjema er tilgjengelig på www.imdi.no

5.1.1 Særskilt tilskudd i bosettingsåret

Særskilt tilskudd ved bosetting av enslige mindreårige og utenlandske barn utløses etter søknad fra kommunen. Søknadskjema for integreringstilskudd «År-1 krav» benyttes. Søknaden kan ikke sendes som faktura.

Søknadsfrist er fortløpende etter bosetting eller ankomst til kommunen. Tildeling av tilskudd skjer fortløpende etter mottak av søknad.

5.1.2 Særskilt tilskudd i etterfølgende år

Tilskuddet vil bli utbetalt til den kommunen hvor den enslige mindreårige er registrert bosatt i DSF pr. 1.1 hvert år. Kommunen vil ved hver terminutbetaling motta et brev som viser hvilke enslige mindreårige som har utløst det særskilte tilskuddet. Kommunen må gjennomgå brevene og sende eventuelle korrigeringskrav på skjema «Korrigeringskrav År 2-5».

5.2 Rapporteringskrav og kontroll

Kommunene skal ikke legge frem særskilt regnskap og rapport for bruk av tilskuddet.

Kartlegging av de kommunale utgiftene til bosetting og integrering av enslige mindreårige flyktninger gjennomføres årlig av et beregningsutvalg der både staten og kommunesektoren er representert.

IMDi og Riksrevisjonen har adgang til å iverksette kontroll med at midlene nyttes etter forutsetningene, jf. Stortingets bevilgningsreglementet § 10, 2. ledd og Riksrevisjonslovens § 12, 3. ledd.

6. Klagebehandling

IMDis tildeling og krav om tilbakebetaling av særskilt tilskudd, er ikke å regne som enkeltvedtak i henhold til definisjonen i forvaltningsloven (fvl) § 2, 1. ledd, bokstav b. Kommunene har derfor ikke klageadgang på IMDIs vedtak om tildeling eller tilbakebetaling av tilskudd jf. fvl § 3, 1. ledd og 28. For øvrig gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.

7. Foreldelsesfrist

Den alminnelige foreldelsesfrist er tre år regnet fra den dag da fordringshaveren tidligst har rett til å kreve å få oppfyllelse, eller for utbetaling av særskilt tilskudd, fra det tidspunkt kommunen tidligst har rett til å kreve tilskuddet utbetalt, jf. foreldelsesloven § § 2 og 3.

8. Kontaktpersoner

Spørsmål vedrørende særskilt tilskudd kan rettes til:

- Veslemøy Standnes, tlf. 97 00 29 40
- Hanne Hansen Alsaker, tlf. 40 62 48 00
- Pauliina T. Brynildsen, tlf. 40 60 07 14

Med hilsen
for Integrerings- og mangfoldsdirektoratet

Ragnhild Dugstad
avdelingsdirektør

Henrik Cafer Cenar
økonomi- og tilskuddssjef